

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ ŠIAULIŲ REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS IŠVADA NR. 25/05

Tarybos susirinkimo data: 2025 m. gruodžio 02 d.

- 1. Dėl Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje gairių projekto. Svarstymas vyko Šiaulių rajono savivaldybės prašymu.**
- 2. Dėl Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje gairių projekto. Svarstymas vyko Pakruojo rajono savivaldybės prašymu.**

Tarybos susirinkimo vieta : posėdis vyko nuotoliniu būdu per internetinę platformą „Zoom“ .

Sprendimą priėmė Šiaulių regioninės architektūros tarybos (toliau – Taryba) nariai: Elvyra Klimavičienė, Renata Laivytė, Kristijonas Murauskas, Ilona Vazonienė, Jonas Abromas, Andrius Vernys, Laimonas Bogušas, Dalius Puzinas.

Posėdžio pirmininkas – Kristijonas Murauskas.

Posėdžio sekretorius – Dalia Šidlauskienė.

Posėdyje dalyvavo svečiai: Algimanta Treinienė – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento Urbanistikos ir architektūros skyriaus vedėja; Šiaulių rajono savivaldybės Architektūros ir paveldosaugos skyriaus vedėja Irina Vingrienė, vyriausioji specialistė Jovita Rūkienė; Pakruojo rajono savivaldybės Statybos ir architektūros skyriaus Architektūros poskyrio vedėjas Artūras Šukys, vyr. specialistė dr. Rūta Stapulionienė.

Posėdžio vaizdo, garso įrašai: video1372440873 Posėdžio trukmė 00:50:00.

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) gavo prašymą Šiaulių ir Pakruojo rajonų savivaldybių administracijos dokumentus Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo Šiaulių bei Pakruojo rajonų savivaldybių teritorijose gairių projektų rekomendacijoms gauti. Svarstymas vyko Šiaulių bei Pakruojo rajono savivaldybių prašymu. Prašymo svarstymas vyko nuotoliniu susirinkimu. Susirinkime dalyvavo AM Statybos ir teritorijų planavimo departamento Urbanistikos ir architektūros skyriaus vedėja, kuri išsakė ministerijos lūkesčius ir pastabas dėl Gairių projektų adaptavimo konkrečiose savivaldybėse. Šiaulių rajono savivaldybės Architektūros ir paveldosaugos skyriaus vedėja Irina Vingrienė pristatė pateiktą metodikos taikymo Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje gairių projektą. Pakruojo rajono savivaldybės Statybos ir architektūros skyriaus Architektūros poskyrio vedėjas Artūras Šukys pristatė pateiktą metodikos taikymo Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje gairių projektą. RAT-o nariai uždavė klausimus, diskutavo. Uždaroje posėdžio dalyje nariai diskutavo, teikė rekomendacijas, išsakė abejones bei pritarimus.

II. REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Savivaldybės Gairių projektą gali parengti pagal ministerijos ruošinį, vadovaujantis Aplinkos ministro 2024 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. D1-112 patvirtinta Architektūros kokybės vertinimo metodika (toliau Metodika), pritaikant savo savivaldybės specifikai. Savivaldybės turi pasitvirtinti, prieš tai gavę regioninių architektūrinių tarybų (RAT) pritarimą. Tiek Šiaulių rajono, tiek Pakruojo rajono gairių projektai minimaliai pakoreguoti, pagal savivaldybių specifiką. Gairių projektuose neįtvirtinta jokių aktualiam rajonui būdingų ypatingųjų ar individualių savybių.

III. REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS ARGUMENTAI

Apibendrinant RAT mano, kad būtų tikslinga pateiktas Gaires tobulinti, jas individualizuoti, įvertinant aktualaus rajono charakteringus bruožus, savybes, ypatumus, specifiką, nustatant aiškias taisykles ir atvejus, kada jos taikytinos, kaip įmanoma minimizuojant galimas proporcingas išimtis iš tokio taikymo. Gairių projekte akcentuoti rajono specifiką, jam būdingus individualių urbanistinių struktūrų ypatumus, architektūros objektų savitumus, laikantis teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir teisės aktų reikalavimų.

Atkreipti dėmesį į teritorijose esamus iš vietinių žaliavų pastatytus statinius (raudono molio plytos, molio-šiaudų pastatai), specifiniai urbanistiniai teritoriniai išplanavimai kaip žydų kvartalai, pramoninės architektūros objektai.

IV. REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS SPRENDIMAS (IŠVADA)

Pateikti Tarybai Gairių projektai nėra individualizuoti ir adaptuoti pagal Šiaulių bei Pakruojo rajono savivaldybių specifikas, išskirtinumus, vertintinos **teigiamai** tačiau yra tobulintinos. Abiejų savivaldybių Gairių projektai tobulintini, atsižvelgiant į Metodiką, bei savivaldybėse galiojančius teisės aktus ir kitus dokumentus. Gairių projektus tikslinga papildyti individualiais kokybės vertinimo punktais.

V. REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS REKOMENDACIJOS

Šiaulių RAT, išnagrinėjusi Šiaulių bei Pakruojo rajonų savivaldybių administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrių prašymus dėl architektūros kokybės vertinimo metodikos gairių projektų, rekomenduoja: savivaldybių teritorijose esantys gamtos (saugomos teritorijos, molio, statinių), istorinės praeities, urbanistinių struktūrų liekanos (miestelių plano struktūra, žydų kvartalai), buitės specifikos savitumai, industrinė architektūra (malūnai) ir gali būti faktai, Gairių projektų savitumai.

Kelerių metų perspektyvoje pasitiksinti rajonų būdingus ypatumus ir pagal poreikį papildyti Gairių projektus. Tobulinant Gairių projektus tikslinga atsižvelgti į savivaldybės teritorijų ar jų dalių būdingus urbanistinių struktūrų ypatumus, architektūros objektų savitumus, laikytis teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir teisės aktų reikalavimų. Rekomenduojam teikti pakartotinam Šiaulių RAT svarstymui

Posėdžio pirmininkas

Kristijonas Murauskas

Posėdžio sekretorius

Dalia Šidlauskienė